

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

De B. Libentio Archiepiscopo Bremensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

EX MSS. per fluvium Dalminionem; quam villam, videlicet mansos quinquaginta, idem Pater reverendissimus Fulco per praestariam apud Odalricum Comitem et filiam ejus Hirmintrudim eidem suae Ecclesiae acquisivit, et adquisitam ejusdem Ecclesiae Canonicorum victui perpetualiter adauxit.

Ut et alio multae reliquiae.

Haec translatio facta 19 Januarii.

* Flod. Signimus.

14 Delata est etiam haec copia pretiosarum reliquiarum cum eo, positaque ad caput ejus: De ligno Domini, de sepulchro Domini, de sancto Calvariae loco, de columna juxta quam fuit flagellatus Dominus, de petra supra quam stetit ante Pilatum, de panno quem S. Maria manibus suis operata est. Reliquiae SS. Apostolorum Joannis Evangelistae, Petri, Pauli, Andreae, Matthaei, et de vestimentis duodecim Apostolorum, et de pulvere eorum. Reliquiae sanctorum Martyrum Joannis Baptistae, Nicasii, Dionysii, Rustici et Eleutherii, Laurentii, Mauriti, Candidi, Exuperii, Georgii, Crispini et Crispiniani, Quintini, Valeriani, Cosmae et Damiani, Agapiti, Primi et Feliciani. Reliquiae sanctorum Confessorum, Remigii, Hilarii, Martini, Gregorii, Amandi, Benedicti. Haec omnia pignora Sanctorum delata sunt pariter in supradictum pagum, et collocata cum omni veneratione in basilica S. Martini, quartodecimo Kal. Februarii.

15 Non post multum vero temporis crebrescente ejusdem almi Confessoris Domini Rigoberti longe lateque fama, accidit ut quidam Presbyter, nomine Figuinus, qui ex monasterio eximii Martyris Christi Calixti, olim nimium crudelitate paganorum grassante illuc advenerat, cui Odalricus quondam Comes ac vir illustris, ejusdem fisci possessor, misericordia motus super eum, concessit, ut in altera ipsius villae ecclesia, quae in honore S. Radegundis videtur esse constructa, Sacerdotali fungeretur officio, quoadusque suae congregationis Ecclesiae pace reddita, illuc

absque offendiculo valerit reverti. Qui magno admodum cruciabatur dentium dolore; sed audiens illuc pretiosissimum Praesulis pignus cum Canonicis Remorum advenisse, non abiit munusculum propriae candelae eidem Sancto Domini, quia per se non poterat ferre, per alium mittere. Sed licet absens, tamen non distulit precibus quibus potuit, et lacrymis uberimis, mirificum atque gloriosum Sanctum Domini exorare Rigobertum, quatenus ejus adminiculante misericordia sanitati mereretur pristinae reddi. Veruntamen illico ut perventum est ad Sancti memoriam, isdem se praebuit medicum caelestem impetranti toto mentis affectu medicinam satis superque sibi desiderabilem. Sed postquam convaluit, ad ecclesiam S. Martini, ubi nunc praefatus sanctissimus Domini Confessor corpore dignoscitur quiescere, omni cum festinatione profectus est, ac totum se in lacrymis coram gleba illius prosternens innumerabiles ei condignasque laudes veluti tam evidenti medico retulit, annuntians fratribus, videlicet Canonicis ejus obsequio illic a Domino Fulcone deputatis, quanta illi per merita gloriosissimi Confessoris sui Rigoberti fecerit Dominus.

Odalricus monachus ad eum dolore dentium, liberatur.

Subjicit Flodoardus lib. 2, cap. 15. Nee longum post haec urbi Remorum sacra membra revocantur: et ecclesia S. Dionysii extra murum civitatis Canonicorum Remensium studio sumptibusque restructa, ibidem cum B. Theodulphi pignoribus honorifice venerantur illata. Haec est quarta S. Rigoberti Translatio, sub Heriveo Archiepiscopo facta, qui, ut ait idem Flodoardus lib. 4, cap. 13, Remis ecclesiam in honore S. Dionysii extra murum civitatis a Canonicis urbis constructam consecravit. Ubi et membra Sanctorum B. Rigoberti Episcopi, et S. Theodulfi Abbatis servanda deposuit.

S. Rigoberti 4 translatio.

NOT. 70.

DE S. THEOCTISTO ABBATE IN SICILIA.

IV JAN.

De hoc sancto Abbate Octavius Cajetanus noster in Idea operis de Sanctis Siciliae: In Sicilia in monasterio Cucumi S. Theoctisti Abbatis. Citat Graecorum Menologium. Aliud id esse Menologium oportet ab eo quod Henricus Canisius vulgavit, in quo nullum Theoctistum Abbatem reperio. Ferrarius tradit vixisse circa annum Christi MCC. Molanus in Addit. ad Usuardum: Die quarta S. Theoctisti Ducis (forte monachorum, in-

quit, id est Abbatis) in Cucumo. An idem sit Theoctistus, quem vii Januarii ex Menaeis dabimus, addubit noster Raderus. Mihi diversus ab eo videtur. Nam hunc etiam v. Januarii eadem habent Menaeae: Commemoratio S. P. N. Theoctisti: alterum vero etsi monachum fuisse ex adjuncto tetrasticho conjici fortassis queat; non tamen eodem modo refertur cum illa honorifica appellatione, S. P. N. Utriusque mihi ignotae sunt res gestae.

Alius Theoctistus 8 Januar.

NOT. 71.

DE B. LIBENTIO ARCHIEPISCOPO BREMENSI.

AN. CHR. MXXIII.

IV JAN.

Libentii Archiepiscopi nomen hoc die sacris fastis ascriptum. Nam Ferrarius in generali catalogo Sanctorum haec habet: Bremae in Saxonia S. Lubentii Episcopi. Kalendarium Benedictinum Maclovii editum: S. Lubentii Archiepiscopi, qui in claustris, etiam Episcopus factus, sicut unus fratrum vixit: et sua praedicatione multos ad fidem convertit. Refertur et ab Arnaldo Wion et Hugone Menardo cum fusiori elogio, verbis Krantzii.

De eo varii scripsere, dabimus hic quae M. Adamus Bremensis in historia sua Ecclesiastica cap. 71, sive lib. 2, cap. 29, tradidit.

VITA EX ADAMO BREM. CAPUT I.

B. Libentii egregiae virtutes.

Libentius sedit annis xxv, pallium suscepit a Papa

XV Joanne, virgam Episcopalem meruit ab Otone III, primus omnium consecratus est a Suffraganeis. Erat itaque vir litteratissimus, et omni morum probitate decoratus, ab Italia quondam Pontificem secutus Adalagum: ejus etiam vitam emulatus et magisterium, solus ex dispositione tanti Patris dignus inventus est, cui Hammaburgensis cura parochiae crederetur.

B. Libentii consecratio, doctrina, patriae;

2 Erat enim vit tantae castitatis, ut raro se mulieribus videndum praebuerit; tantae abstinentiae, ut pallida jejuniis ora portaverit; tantaque humilitatis accaritatis, ut in claustris sicut unus fratrum vixerit. Multae nimirum virtutes ejus: quippe contentus acquisitis, raro curiam adiit pro acquirendis. Domi sedens quietus, parochiae suae curam egit diligentissimam, totumque studium ad lucra vertens animarum, districtissima regula omnes congregationes suas custodivit.

Castitas, Abstinentia, Humilitas.

Curae sui gregis. Zelus animarum.

3 Archiepiscopus etiam per se curam egit hospitalis,

Hospitium et

agrornm
cura.

* Krantz.
Wandalia.
Visitat dicec-
sim.

lis, fratribus et infirmis quotidiano ministrans obsequio: ipse quoque vice sua xenodochium nepoti suo commendavit Libentio. Dum vero adhuc pax esset in Slavania, Transalbianos populos frequenter visitavit, et matrem Hammaburg paterno fovit amore: legationem suam ad gentes, ut prædecessores ejus, studiose executus est, licet dierum obstaret malitia.

* An hoc probabile sit, dicemus in vita S. Gregorii VII, xxv Mail-Scriptis Adamus, cum ea maxime ageretur questio, Henrico IV imperante: ut non mirum videri debeat, si aut faverit Imperatoris partibus; aut alioquin hallucinatus sit, errantem turbam secutus.

CAPUT II.

Sueno tyrannus, et piratæ puniti.

Sueno Rex
Daniae volens
ei acquiescere,
bello vincitur.

Quo tempore cum magnam Christianorum persecutionem in Dania Suein Rex exercisset; supplicibus Archiepiscopus Legatis, crebrisque muneribus laborabat, quatenus ferocis Regis animum, mansuetum redderet Christianis. Quibus ille rejectis in sua nimirum crudelitate ac perfidia sævire non cessavit: unde et ultio divina Regem Deo rebellem est subsecuta. Nam cum contra a Slavos bellum susciperet, bis captus et b in Slaviam ductus, totiens a Danis ingenti auri pondere est redemptus. Nectamen adhuc ad Deum reverti voluit, quem primo in morte c patris offendit, et deinde in nece fidelium irritavit. Et iratus furore Dominus, tradidit eum in manus inimicorum ejus, ut disceret non blasphemare.

a Krantz.
Wandalos.
b Krantz.
Julianum
al. Julinum.
c B. Haraldi
de quo age-
mus t No-
vemb.

3 Tunc potentissimus Sueonum Rex Hericus, collecto innumerabili, sicut arena maris, exercitu, Daniam invadit, et occurrit ei Suein a Deo derelictus, frustra sperans in idolis suis. Sed cum utrimque bello navali (sic enim gens illa confingere solet) omnes copiae essent Danorum obritæ, Hericus Rex victor Daniam obtinuit. Suein ergo depulsus a regno dignam factis suis a Deo zelote recepit mercedem. Et hæc junior nobis in avo suo Suein recitavit contigisse, justo Dei judicio, quoniam illum dereliquit, quem pater ejus bonum defensorem habuit.

Septentriona-
lium pugna
navales.

A quo hæc
auctor habue-
rit.

Dani et Succi
inferiorem
Saxoniam
vastant:

6 Ferunt eo tempore classem piratarum, quos nostri Ascemannos vocant, Saxoniam appulsam omnia Friesiæ atque Hatulæ vastasse maritima. Cumque per Albæ fluminis ostium ascendentes irrumperent provinciam; congregati Saxonum magnates, cum parvum habuissent exercitum, egredientes a navibus apud Stadium barbaros exceperunt, quod est opportunum Albæ portus præsidium. Magnum et memoriale, minusque felix erat illud prælium, in quo viriliter utrisque certantibus, nostri tandem minores sunt reperti. Sueones ergo et Dani totam Saxoniam obrivere virtutem. Capti sunt ibi Sigafrius Marchio, Thiadericus Comes, et alii illustres viri, quos victis post terga manibus, barbari traxerunt ad naves, pedesque eorum catena strinxerunt, totam exinde provinciam impune depraedantes. Sed cum ex captivis solus Marchio Sigafrius cujusdam auxilio piscatoris furtim noctu sublatus evaderet; piratæ mox in furorem versi, omnes quos in vinculis tenerunt, meliores ludibrio habentes, manibus pedibusque truncaverunt, ac nare precisa deformantes, ad terram semianimes projece-
runt. Ex quibus nobiles quidam viri erant, qui postea multo supervixerunt tempore, opprobrium Imperio, et miserabile spectalum omni facti populo. Quam videlicet plagam mox cum exercitu supervenientes Dux Benno et Sigafrius Marchio vindicarunt, in tantum ut piratæ omnes, quos apud Stadium egressos fuisse diximus, ab ipsis auxiliante Domino fuerint contriti.

Dire veniunt
in captivos.

Cæduntur.

Alia eorum
manus, in pa-
lustria a cap-
tivo perducta,
cæditur.

7 Altera vero pars Ascemannorum, qui per Wirraham flumen egressi Hahele usque ad Liestmonam depraedati sunt, cum maxima captivorum multitudine pervenerunt ad paludem, quæ dicitur Glindesmor, ubi a nostris qui pone sequebantur offensi, omnes usque ad unum obruncti sunt; quorum numerus

erat xx millia. Quidam enim eques Saxonum ab eis captus, dum eum ducem sui facerent itineris, in difficiliora eos paludis loca perduxit, in qua diu fatigati leviter a nostris sunt superati. Qui Heriward nomen habens, perenni Saxonum laude celebratur.

8 Ex illo nimirum tempore piratarum hostilisque crebra irruptio facta est in hanc regionem. Nam et omnes Saxoniam civitates grandi metu percussæ fuerant. Tunc et Brema muro muniri cœpit firmissimo. Sed et Libentius Archiepiscopus thesaurum Ecclesie omniaque Ecclesiastica fecit ad Buccensem deportari Præposituram. Tantus itaque timor in finibus hujus parochiæ omnibus erat. Nam et ipse Pontifex piratas, qui Episcopatum vastabant, anathemate damnavit. Quorum * unus in Norwegia deficiens per annos septuaginta integro corpore permansit, usque ad Domini Adalberti tempora Archiepiscopi, quando Alwardus Episcopus illic veniens defunctum vinculo excommunicationis absolvit, et mox cadaver in cinerem est solutum.

9 Post vindictam ergo scelerum, quæ in Ecclesias Dei et Christianos commiserat; Suein Rex victus, et a suis desertus, quippe quem Deus deseruit, errabundus et inops auxilii venit ad Nordmannos, ubi Thrucco tunc filius Haacchini regnavit. Is licet paganus esset, nulla tamen super exulem motus est misericordia. Ita infelix ille, et a toto rejectus orbe, in Angliam transfretavit, frustra solatium quærens ab inimicis. Eo tempore Adelrad filius Eggarris Britannis imperavit. Is non immemor injuriarum quas Dani ex antiquo Anglis infixierant, exulem repulit. Quem tandem, misertus infortunii, Rex Scotorum benigne suscepit, eumque per bis septem annos, quibus exulavit, secum detinuit, usque ad mortem Herici. Hæc parricidæ avi pericula, Suein Rex nobis attonitis, exposuit. Deinde ad Hericum victorem reflexit narrationem.

CAPUT III.

Libentius Episcopus multos ordinat, et ad gentium conversionem mittit.

Hericus, inquit, duo regna obtinuit, Danorum Sueonumque, et ipse paganus, Christianus valde inimicus. Ad quem missus Legatus Cæsaris ac Hammaburgensis Archiepiscopi Poppo quidam, vir sanctus et sapiens, tunc in Sleswicensem ordinatus Episcopus, de regno Danorum seu pace Christianorum Cæsaris partes expostulavit. Quem etiam aiunt pro assertionem Christianitatis, cum Barbari suo more signum quærerent, nil moratum, sed statim ignitum * ferrum manu tulisse, et illæsum apparuisse. Dumque hoc facile omnem gentilibus erroris ambiguitatem tollere videretur, iterum Sanctus Dei pro submovendo gentis illius paganismo, aliud æque magnum ostendit miraculum: Tunicam scilicet indutus ceratam, cum staret in medio populi circo, in nomine Domini præcepit incendi. Ipse vero, oculis ac manibus in caelum tensis, liquentes flammæ tam patienter sustinuit, ut veste prorsus ambusta et in favillam redacta, hilari et jocundo vultu nec fumum quidem incendii sensisse testatus sit. Cujus novitate miraculi, et tunc multa millia per eum crediderunt, et usque hodie per populos et Ecclesias Danorum celebre Popponis nomen effertur. Hæc aliqui apud Ripam gesta confirmant, alii apud Sliaswig.

11 Claruit etiam tunc in Dania felicis memoriæ Odinckar senior de quo supra diximus, qui in Finne, Seland, Sconia, ac in Suedia prædicans, multos ad Christianam fidem convertit. Ejus discipulus et nepos fuit alter Odinckar junior, et ipse nobilis de regio semine Danorum, dives agri, adeo ut ex ejus patrimonio Episcopatum Ripensem narrent fundatum. Quem dudum Bremæ scholis traditum Pontifex Adaldagus manibus suis baptizavit, suoque nomine Adaldagum vocavit

PER
ADA. BREMEN.

Brema metu
piratarum
muro cincta.

B. Libentius
piratas ex-
communicat.

* Krantzius
ait Ducem eo-
rum fuisse.
Vis Ecclesie
Excommuni-
cationis.

Sueno profu-
gus errat, a
Normannis
Anglisque re-
jectus, a Sco-
tis excipitur.

Poppo Sles-
wicensis
Episc. ferrum
candens con-
tractat illa-
sus:

* Addit Kran-
tzius chiro-
thece figura
conformatum
hoc ferrum
fuisse.

Item veste ce-
rata exusta
manet illæsus.

Odinckar Sueo-
rum Dano-
rumque Apo-
stolus.

Ejus nepos fit
Episcopus Ri-
pensis.

vocavit

PER
ADA BREMEN.

vocavit. Is ergo a Libentio Archiepiscopo nunc ordinatus in gentes, apud Ripam sedem accepit. Nam et illustri vita, et sanctæ conversationis, Deo et hominibus acceptus erat, et Christianitatem in Dania fortissime defendit. Hos vero comperimus illo tempore claros in ea regione, aliis, qui adhuc supervixerant a diebus Adaldagi, non otiosis. Qui etiam in Norwegiam progressi populum multum Jesu Christo collegerunt.

In Rosafelda
ecclesiam
Præposituræ
consecrat
B. Libentius.

12 Idem Adamus paulo inferius cap. 32, lib. 2, hæc habet: Eodem tempore venerabilis Comes Henricus in Rosafeldam fecit Præposituram annuente Libentio Archiepiscopo, et ecclesiam consecrante. Hæc facta sunt ultimo tempore senioris Libentii, sub Duce Bernardo filio Hermanni, qui populum Slavorum graviter afflixit. Quo etiam tempore contentio Bernarii Ferdensis Episcopi de Ramsola coram Papa Sergio est terminata. *Fusius hæc Krantzius, qui Libentio ad-judicatum eum locum scribit in memoriam S. Ansharii. Sedit vero Sergius IV Papa a xxxi Augusti ann. mix, usque ad xiii Maii ann. mxii.*

13 Anno igitur Archiepiscopi xxii Benno Dux Saxonum obiit, et Ludgerus frater ejus, qui cum uxore sua venerabili Emma, Bremensi Ecclesie plurima bona fecerunt. Apud Magdaburg vero Gisilario Ar-

chiepiscopo Daganus successit. Deinde Walthardus meruit cathedram. Interea Archiepiscopus noster de legatione sua in gentes sollicitus, plures ordinavit Episcopos, quorum nomina et Sedes incertæ sunt, quia tempus persecutionis incubuit. Sicut enim patrum relatione cognovimus, Esico apud Sliaswigi Popponi successit, Odinkar, qui apud Ripam insignis fuit, ut supra diximus. Et sermo est post obitum Adaldagi Archiepiscopi, totam regionem Jutland usque ad nostram ætatem in duos Episcopatus bipartitam esse, tertio apud Arhusam deficiente. In Slavaniam vero ordinavit Archiepiscopus Foleguardum, deinde Reginbertum: quorum prior a Slavania pulsus in Sueoniam vel Nordmanniam missus est ab Archiepiscopo, qui multos in Domino lucratus, cum gaudio remeavit.

Libentius
multos ordi-
nat et ad gen-
tes mittit Epi-
scopos.

14 Post hæc omnibus bene compositis, obiit beatus Archimandrita Libentius, unaque Ferdensis Episcopus anno Domini mxiii, Indictione xi, et sepultus est in medio chori, ante gradus sanctuarii pridie Nonas Januarii.

Mortuus Li-
bentius.

15 Eadem fere de Libentio scribit Albertus Krantzius in Metropoli lib. 3, cap. 42 et 48. Et auctor historiae Episcoporum Bremensium cum historia Adami editæ ab Erpoldo Lindebrogio.

CIRCA AN.
MCLXXV.

DE B. ROGERIO ABBATE ELLANTII.

IV JAN.

Rogerium Abbatem Ellantii in diocesi Remensi, recenset Hugo Menardus in catalogo Sanctorum et Beatorum ordinis Cisterciensis ex vetusto Missali à 100 annis excuso. Kalendarium quoque Cisterciensis Divione editum; hoc die, et Chrysostomus Henriquez in Menologio Cisterciensi, qui et nobis vitam ejus a monacho Ellantino scriptam communicavit. Est Ellantius (olim Slam vel Slantium) anno mclxviii constructum, ut ex hoc versu Chronographico patet:

NOT. 72.

CLaM dat principium de Slam, sed deme bis unum.

PROLOGUS AUCTORIS.

Optimum semper fuit in Ecclesia Dei Sanctorum describere vitas virorum, ut sint in speculum et quoddam veluti condimentum vite hominum super terram. Per hoc enim quodammodo apud nos post mortem vivunt; multosque ex iis qui viventes mortui sunt, ad veram provocant et revocant vitam. Quia vero in diebus istis tepescente caritate superabundat iniquitas in cordibus nostris, signa non videmus, jam non est Propheta, nostrisque exigentibus culpis defecit Sanctus, et diminutæ sunt veritates a filiis hominum; ad refocillandam flammam caritatis in nobis, et ad exemplum posteris porrigendum sanctæ conversationis, maximeque vobis hujus monasterii monachis, videor mihi non supervacue ex his qui empti sunt de terra revocare ad medium dilectum Deo et hominibus, cujus memoria in benedictione est, sanctum et venerabilem Patrem nostrum Rogerium, primum hujus cœnobii Abbatem; qui vere juxta testimonium antiquorum, in diebus suis placuit Deo et inventus est justus. Obsecro autem eos qui lecturi sunt hæc, ut fidem dictis adhibeant, et vos maxime fratres, qui hunc Sanctum Dei penes vos habuistis, et cum fide devotionem adhibeatis; quatenus ejus intercedentibus meritis ad superna polorum gaudia pervenire valeatis.

Auctor mona-
chus Ellanti-
nus.

CAPUT I.

Quomodo in sua provincia mundum contempsit, et de professione ejus apud Locum-Regis, et de adventu ejus apud Ellantium.

Laudabilis igitur Pater Rogerius primus Ellantii Abbas, ex Anglia progenitus, Angelicam vitam duxit in terra, in quantum homini fragili licet et mortali. Qui bonæ indolis factus adolescens, cum intelligeret quod secundum Joannem. Omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est, concupiscentia oculorum, et superbia vitæ; et Mundus transit et concupiscentia ejus; ipsum jam mundum hujusmodi consilio salutari contemnere cepit. Vocem enim Prophetæ dicentis attendens. Obliviscere populum tuum et domum patris tui, et concupiscet Rex decorem tuum, quoniam ipse est Dominus Deus tuus; cum sancto Patriarcha Abraham egressus est de terra sua, et de cognatione sua, et de domo patris sui, et venit in terram quam monstravit ei Dominus, terram vero Gallicanam: in qua quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, sic pius ille Pater filios in Dei servitio postmodum congregavit.

B. Rogerius
natione Ang-
lus.

1. Joan. 2. 16
et 17.

Psal. 44. 11.
Venit in Gal-
liam.

3 Cum autem diligenter inquireret in quo loco Creatori suo sanctius famulari valeret; Dei nutu applicuit ad quemdam locum novellæ plantationis Ordinis Cisterciensis, qui dicitur 'Locus-Regis. Relicta igitur domo rebusque patriæ, soli Deo placere desiderans inibi sanctæ conversationis habitum suscepit. Conversationis autem suæ insignia, et quomodo vitam Evangelicam in eodem cœnobio duxerit, sufficienter posse puto neminem enarrare. Solius quippe donatoris de accipiente est nosse, quomodo ab ipso mox conversationis suæ exordio prævenit eum Dominus in benedictionibus dulcedinis; quanta resplenderit gratia electionis; quomodo inebriaverit eum ab ubertate domus suæ. Severus vultu, modestus habitu, circumspexit fuit in verbis, in opere timoratus, in sacra meditatione assiduus, in oratione devotus; magnanimus in

Eit monachus
in Loco-Regis.

Sancte vivit.